

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перекладознавча славістика

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізація	035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька
факультет	<u>філологічний</u>

Львів – 2023 рік

Робоча програма «Перекладознавча славістика» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 035 філологія, спеціалізацією 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська, 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька, „31” серпня 2023 року.

Розробники: проф., д.ф.н. Татаренко А. Л., доц. к.ф.н. Сорока О. Б.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“31” серпня 2023 року

(підпис) (доц. Сорока О.Б.)
(прізвище та ініціали)

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року

Голова

(підпис) (доц. Крохмальний Р.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Напрямок підготовки 035 Філологія	За вибором	
Модулів	Спеціальність (професійне спрямування): 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська	Рік підготовки:	
Змістових модулів		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		72 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год. Вид контролю: семестровий залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма лекційно-практичного курсу «Перекладознавча славістика» розрахована на перший семестр I курсу навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні «Магістр» (другому магістерському рівні).

Загальна кількість становить 120 годин, 16 лекційних/32 практичних, самостійна робота – 72 годин. Завдання курсу – ознайомити магістрів-славістів з перекладознавчою славістикою, її розвитком у слов'янських країнах та з її чільними представниками.

Мета

Курс «Перекладознавча славістика» має на меті допомогти студентів оволодіти знаннями про особливості художнього перекладу в слов'янських літературах сучасності,

про славістичний художній переклад в Україні в контексті інших європейських літератур і запропонувати алгоритм для їх постійного оновлення.

Завдання

Курс «**Перекладознавча славістика**» має завдання ознайомити з основними фактами, передумовами і тенденціями розвитку художнього перекладу в сучасних слов'янських літературах, засвоєння цих знань і умінь застосовувати їх на практиці.

Курс передбачає також знайомство з теоретичним підґрунтям літературного перекладу, з його розвитком у світовій літературі поєднується з вивченням досягнень художнього перекладу в слов'янських літературах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- факти й тенденції з історії розвитку перекладу з сучасних слов'янських літератур слов'янськими мовами
- найновіші переклади, авторів творів та перекладачів

вміти

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання курсу, його пізнавальне і практичне значення. Перекладознавство в науці і практиці. Історія становлення перекладознавчої славістики.
Тема 2. Перекладознавча славістика в Україні: історія, головні постаті
Тема 3. Перекладознавча славістика в Сербії, Словаччини, Чехії: історія, головні постаті.
Тема 4. Перекладознавча славістика ХХ століття: особливості розвитку
Тема 5. Перекладознавча славістика в Україні ХХ ст: етапи розвитку, особливості
Тема 6. Перекладознавча славістика ХХ ст. у Сербії, Словаччині, Чехії: особливості розвитку
Тема 7. Перекладознавча славістика сучасності: академічна сфера
Тема 8. Перекладознавча славістика в Україні: академічний сегмент
Тема 9. Перекладознавча славістика в Сербії, Словаччині, Чехії: академічний сегмент
Тема 10. Перекладознавча славістика: презентація прозових досягнень літератури
Тема 11. Перекладознавча славістика: презентація прозових досягнень слов'янських літератур в Україні
Тема 12. Перекладознавча славістика: представлення прозових досягнень української літератури в Сербії, Словаччині, Чехії
Тема 13. Перекладознавча славістика: особливості презентації поезії
Тема 14. Перекладознавча славістика: особливості представлення слов'янської поезії в

Україні
Тема 15. Перекладознавча славістика: особливості представлення української поезії в Сербії, Словаччині, Чехії
Тема 16. Перекладознавча славістика: особливості презентації драматургії
Тема 17. Перекладознавча славістика: особливості презентації слов'янської драматургії в Україні
Тема 18. Перекладознавча славістика: особливості презентації української драматургії в Сербії, Словаччині, Чехії
Тема 19. Перекладознавча славістика: особливості укладання й функціонування антологій
Тема 20. Перекладознавча славістика: особливості функціонування славістичних антологій в Україні
Тема 21. Перекладознавча славістика: особливості укладання антологій української літератури в Сербії, Словаччині, Чехії
Тема 22. Перекладознавча славістика: вплив війни
Тема 23. Перекладознавча славістика: вплив війни на перекладацькі славістичні практики в Україні 21 ст.
Тема 24. Перекладознавча славістика: вплив російсько-української війни на перекладацькі практики в Сербії, Словаччині, Чехії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	Лаб	інд	с.р.		Л	п	лаб	Інд	с.р.
	2	8	18			7	8					
Модуль 1												
Тема 1. Предмет і завдання курсу, його пізнавальне і практичне значення. Перекладознавство в науці і практиці. Історія становлення перекладознавчої славістики.		2				5						
Тема 2. Перекладознавча славістика в Україні: історія, головні постаті			2			5						
Тема 3.			2			5						

Перекладознавча славістика в Сербії, Словаччини, Чехії: історія, головні постаті.												
Тема 4. Перекладознавча славістика ХХ століття: особливості розвитку		2				5						
Тема 5. Перекладознавча славістика в Україні ХХ стю: етапи розвитку, особливості			2			5						
Тема 6. Перекладознавча славістика ХХ ст. у Сербії, Словаччині, Чехії: особливості розвитку			2			4						
Тема 7. Перекладознавча славістика сучасності: академічна сфера		2				4						
Тема 8. Перекладознавча славістика в Україні: академічний сегмент			2			4						
Тема 9. Перекладознавча славістика в Сербії, Словаччині, Чехії: академічний сегмент			2			4						
Тема 10. Перекладознавча славістика: презентація прозових досягнень літератури		2				4						
Тема 11. Перекладознавча			2			4						

славістика: презентація прозових досягнень слов'янських літератур в Україні												
Тема 12. Перекладознавча славістика: представлення прозових досягнень української літератури в Сербії, Словаччині, Чехії			2			4						
Тема 13. Перекладознавча славістика: особливості презентації поезії		2				4						
Тема 14. Перекладознавча славістика: особливості представлення слов'янської поезії в Україні			2			5						
Тема 15. Перекладознавча славістика: особливості представлення української поезії в Сербії,Словаччині, Чехії			2			5						
Тема 16. Перекладознавча славістика: особливості презентації драматургії		2				5						
Тема 17. Перекладознавча славістика: особливості презентації слов'янської драматургії в Україні			2			5						
Тема 18. Перекладознавча драматургії в Сербії, Словаччині, Чехії			2			5						

Тема 19. Перекладознавча славістика: особливості укладання й функціонування антологій		2			5						
Тема 20. Перекладознавча славістика: особливості функціонування славістичних антологій в Україні			2		5						
Тема 21. Перекладознавча славістика: особливості укладання антологій української літератури в Сербії, Словаччині, Чехії			2		5						
Тема 22. Перекладознавча славістика: вплив війни		2			5						
Тема 23. Перекладознавча славістика: вплив війни на перекладаць кі славістичні практики в Україні 21 ст.			2		5						
Тема 24. Перекладознавча славістика: вплив російсько- української війни наперекладацькі практики в Сербії, Словаччині, Чехії.			2		5						
Всього		16	32		112						

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (88)
-------	------------	----------------------

1	Становлення перекладознавчої славістики. Історія українського славістичного перекладознавства.	5
2	Українські перекладачі-славісти	5
3	Перекладачі-славісти закордоном (історія,представники)	5
4	Історична зумовленість розвитку славістики у ХХ ст.	5
5	Історичні умови розвитку славістики в Україні ХХ ст	5
6	Центральні постаті перекладознавчої славістики в зарубіжних слов'янських країнах	4
7	Особливості академічногославістичного перекладу	4
8	Академічна перекладознавчаславістика в Україні	4
9	Академічна перекладознавчаславістика в зарубіжних країнах	4
10	Прозові славістичні переклади	4
11	Перекладознавча славістика в Україні. Прозовий сегмент	4
12	Українська прозова література вперекладах (слов'янські країні)	4
13	Поезія в слов'янських перекладах	4
14	Слов'янська поезія в Україні	5
15	Українська поезія вслов'янських країнах	5
16	Драматургія: перекладислов'янськими мовами	5
17	Слов'янська драматургія вукраїнському перекладі	5
18	Українська драматургія в слов'янських перекладах	5
19	Антології як спосіб презентації,славістичні особливості	5
20	Антології слов'янських літератур в Україні	5
21	Досвід укладання українських антологій в слов'янських країнах	5
22	Війна і перекладознавчаславістика	5
23	Славістика і вплив війни настратегії перекладу	5
24	Рецепція української воєнної літератури в слов'янських країнах	5

9. Індивідуальні завдання

Зустрічі з перекладачами та письменниками
дискусійні клуби
презентації

10. Методи навчання

Для вивчення навчальної дисципліни «Перекладознавча славістика» використовуються методи: лекція, практичні заняття, організація самостійної роботи (читання текстів, знайомство з перекладами), а також метод дискусії.

Для досягнення мети курсу і розв'язання поставлених завдань будуть використовуватися історико-літературний, типологічний, порівняльно-історичний, текстологічний, рецептивний та соціокультурний методи. Студенти матимуть можливість виявити свою креативність і демонструвати бачення сучасного перекладознавчого процесу, взявши участь у заняттях.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль передбачений у формі семестрового заліку через виставлення оцінки за результатами поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали за поточну успішність нараховуються так:

Оцінювання проводиться за 5-бальною шкалою. Оцінюються усні відповіді студентів на практичних заняттях, зокрема оцінка формується з урахуванням вичерпності висвітлення теоретичної проблеми й аналізу художнього тексту з фокусуванням на теоретичних аспектах, які є темою заняття. Максимальна оцінка за відповідь на занятті – 5. Нараховані оцінки пропорційно переводяться у бали за шкалою 40:100. Підсумкова максимальна кількість балів - 100

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточна успішність та самостійна робота				Сума
Опитування (відповіді на практичному занятті)	Письмові роботи у формі есе та рецензії	Презентація <i>мах</i> 10 балів за одну презентацію	Письмовий тест <i>мах</i> 30 балів (10 питань)	100
<i>мах</i> 5 балів за одну роботу (40)	<i>мах</i> 10 за одну роботу (20)			
загалом 40 балів	загалом 20 балів	загалом 10 балів	загалом 30 балів	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Залік
			Екзамен, диференційований залік		
A	Відмінно	90-100	Відмінно	5	зараховано
B	Дуже добре	81-89	Добре	4	
C	Добре	71-80			
D	Задовільно	61-70	Задовільно	3	
E	Достатньо	51-60			
FX (F)	Незадовільно	0-50	Незадовільно	2	не зараховано

FX означає «незадовільно» і здобувач вищої освіти може бути допущений до екзамену за умови певної додаткової роботи, F означає «незадовільно» з повторним вивченням навчальної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальний план дисципліни «Перекладознавча славістика».
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Перекладознавча славістика».
3. Силабус навчальної дисципліни.
4. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Перекладознавча славістика».
5. Тестові завдання для перевірки засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Базова

- Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Посібник. - Київ, 2003. - 280 с.
- Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. - Вінниця: Нова Книга, 2003. - 160 с.
- Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. - Вінниця: Нова Книга, 2008. - 512 с.
- Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - Вінниця: Нова Книга, 2006. - 592 с.
- Гаврилів Т. Текст між культурами. Перекладознавчі студії. - Київ: Критика, 2005.
- Дзера О. Жанри художнього перекладу // Записки перекладацької майстерні. Т. 1. Львів, 2001.
- Зорівчак Р. Перекладачі для України XXI сторіччя // Записки Перекладацької майстерні.
- Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. - Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. Т. 1. - Львів, 2001.
- Зорівчак Р. Художній переклад в Україні і буття нації (Спроба історико-літературного осмислення) // Записки Перекладацької майстерні. Т. 1. - Львів, 2001.
- Рильський М. Проблема художнього перекладу. Твори: В 10-титамах. Т. 9. - Київ.
- Содомора А. Sub aliéna umbra = Під чужою тінню. - Львів, 2000.
- Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. - Київ: Смолоскип, 2009. 342 с.
- Татаренко А. Л. Українски путеви српске књижевности: особености (пост)модерне рецепције / А. Л. Татаренко // Зборник радова међународног научног састанка слависта у Вукове дане.. Филолошки факултет МСЦ. Белград. - 2021. - Т. 50, књ.2. . - С. 23-31.
- Татаренко А. Переклад як ключ і дзеркало: рецепція сербської літератури в сучасній Україні. /Алла Татаренко/ Софія: Болгарська україністика. - № 8. - 2019. - С.63-75.
- Jedlička D. Úvod do teorie a praxe překlada. - Opava, 2019.
- Knittlová, D. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010.
- Krijtová, O. Pozvání k překladačské praxi. Apostrof. 2010.
- Tatarenko A. Kroz prizmu rata: recepcija bosanskohercegovačke književnosti u Ukrajini 21. stoleća. Novi izraz, 87-88, 2022. - S. 93-112.
- Štefková M. Úradný preklad a úradné tlmočenie – of nárokov praxe k modelom vzdelávania // Didaktika prekladu a tlmočenia na Slovensku. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2018.
- Ukrajinský jazyk a kultúra v umeleckom a odbornom preklade v stredoeurópskom priestore // Zborník príspevkov. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2020. 160 s.
- Vasiljeva Lj. Ukrajinski prijevodi Prica iz davnine: Leksicke i frazeoloske osobitosti. / Vasiljeva Lj. / Libri et Liberi. - Journal of Research on Children's Literature and Culture. Vol.6. No.2. Zagreb: Croatian Association of of Research on Children's Literature, 2017. - P.233-244.

Допоміжна

- Андрухович Ј. Перверзија. – Београд: Слио. – 2002. – 365 с. Перекладз української сербською А. Татаренко у співавт. з М. Іванович.
1. Антологія українських художніх текстів “NA PRANU MILÉNIA” Ed. Adriana Amir. Prešov, 2021. 230 s.
- Божович Г. Межі міста та інші вірші: вибрані поезії, Чернівці: Книги-XXI, 2019.

- Гавел В. Прошу коротко: розмова з Карелом Гвіздялою, примітки, документи. Пер. Надія Лобур, Надія Брилинська, Наталія Ємчура. Львів: Паїс, 2016.
- Гворецький М. Троль / пер.зі словацької Галини Малик. К.: Знання, 2018. 159 с.
- Грабал Б. Занадто гучна самотність / Переклала Ірина Забіяка. — Київ: Комора, 2020. — 144 с.
- Дам'янов С. Антологія сербської постмодерністичної фантастики. Львів: Піраміда, 2004.
- Капор М. Облудники / з серб. переклала Наталія Чорпіта (Львів: Класика, 1998).
- Комарек С. Європа на роздоріжжі / Переклала Олена Крушинська. — Львів: Априорі, 2020. — 496 с.
- Куцбалова К. Знає, що зробить. Пер. зі словацької Л. Белей 2020. Српска књижевност у україном ЛитАкценту. «Алма», Белград, Сербія, 2015.
- Михайлович Д. Коли цвіли гарбузи. / з серб. переклала М.Василишин, Київ, «Факт», 2008. 132 С.
- Михайлович Я. На березі Хозарського моря / з серб. переклала Олена Концевич «Фоліо», Харків, 2020.
- Огнєнович В. Мілева Айнштайн / з серб. переклала Алла Татаренко. — Львів: Видавництво Анетти Антоненко, 2017. — 128 с.
- Павич М. Остання любов у Царгороді / з серб. Переклала Наталія Чорпіта (Львів: Класика, 1999; Харків: Фоліо, 2007)
- Петрович Г. Атлас, описаний небом / з серб. переклала Алла Татаренко, Комора, 2019.
- Петрович Г. Крамничка "З легкої руки" / з серб. переклала Алла Татаренко. — К.: КОМОРА, 2017. — 320 с.
- Погачар М. Людина вечеряє в капцях свого батька / переклад з хорватської А.Любки та А.Татаренко. — Чернівці: "Книги-XXI", 2016.-71 с.
- Талло М. Антимність. Пер. зі словацької О. Ковальчук. 2018.
- Татаренко А. Поезія Лесі Українки в сербських перекладах. Тексти перекладів сербською мовою і завдання для аналізу. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишневіч, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н.О. Данилюк, С. В. Засєкін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Кондор, 2021. 364 с. 252-262. (навчальний посібник)
- Українски поетичен авангард. Антологія / Український поетичний авангард. Антологія. — Софія: ИЦ „Боян Пенев, 2018.
- Ференчугова М. Імунітет. Пер. зі словацької О. Ковальчук. 2018
- Чапек Ч. Р.У.Р. (Росумові універсальні роботи) / Переклала Олена Ващенко. — Київ: Комора, 2021. — 192 с.
- Чехова С. Бджоляр Йожко / Сімона Чехова; пер. зі словацької Л. Хода. Львів: Видавництво «Априорі», 2021. — 56 с.
- Чехова С. Франтішек із компосту / Сімона Чехова; пер. зі словацької Л. Хода. Львів: Видавництво «Априорі», 2021. — 40 с.
- Чіхонь П. Borderline Frau / Переклала з чеської Софія Челяк. — Тернопіль: Крок, 2020. — 72 с.
- Шелич М. Мальтерего. Книга перша: Крісло Рубика. Римейк. / Переклад з сербської Стельмах Х.М. — Київ: Видавництво “Темпора”, 2020. — 246 с.
- Шімечка М.-М. Серед словаків. Пер. зі словацької Ірини Пушкар. 2021
- Янич М. Любо, нелюбо. Пер.зі словацької Ірини Пушкар. 2020
- Slyvynsky O. Slovník vojny. Пер. Veronika Goldňáková. 2023.
- Tatarenko A. Ukrajina 2022: pjesnički ljetopis rata. Antologija. («Україна 2022: поетичний літопис війни»). Zagreb, 2022.

15. Інформаційні ресурси

https://www.facebook.com/lvivtranslatorsforum/?locale=ru_RU